

REFERAT Økonomiudvalget d. 02-09-2025

Mødedato Tirsdag d. 02. september 2025 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 1

Mødedeltagere Steen Christiansen (Borgmester) (A), Marianne Burchall (A), Paw Østergaard Jensen (A), Lars Gravgaard Hansen (C), Claus Rasmussen (V), Helge Bo Jensen (Ø), Zohair Ali (B), Vivi Nør Jacobsen (F), Tina Bodholdt-Nielsen (O)

Indholdsfortegnelse

ØU/KB- Orientering om tilslutning til Dansk Sprogmodel Konsortium.....	3
--	---

Punkt 1: ØU/KB- Orientering om tilslutning til Dansk Sprogmodel Konsortium

85.15.00-A00-1-24

Sagsgang

	BSU	BUS	EBU	KFU	MBU	BY	SSU	ÆU	ØU	KB
Orientering									X	X
Indstilling										
Beslutning										
Supplerende sagsfremstilling										

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,
1. at orienteringen tages til efterretning.

Resumé

Orientering om koordineret indmelding i Dansk Sprogmodel Konsortium af kommunerne i Den Storkøbenhavnske Digitaliseringsforening (i det følgende DSD).

Sagsfremstilling

DSD er en frivillig forening af 12 storkøbenhavnske kommuner, der har givet håndslag på at bistå hinanden med at styrke indsatsen og løfte kvaliteten af medlemskommunernes digitalisering. Visionen for samarbejdet i DSD er styrket samarbejde, så medlemskommunerne oplever øgede kompetencer til digitalisering og digitaliseringen i medlemskommunerne skaber større værdi i den enkelte kommune.

Kommunerne i DSD (Albertslund, Brøndby, Dragør, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Rødovre, Solrød, Vallensbæk og Tårnby Kommuner) arbejder i stigende grad med at anvende kunstig intelligens (AI) som et redskab til at løse centrale velfærdsudfordringer og effektivisere opgaveløsningen. AI-teknologier anvendes allerede i dag inden for en række områder – fx i sagsbehandling, hvor automatisering kan frigive tid til borgernær service. Samtidig åbner teknologien muligheder for mere tilgængelig og inkluderende kommunikation med borgerne – fx via flersprogede eller tilgængelighedstilpassede digitale løsninger.

Kommunerne i DSD arbejder i stigende grad med at anvende kunstig intelligens (AI) som et redskab til at løse centrale velfærdsudfordringer og effektivisere opgaveløsningen. AI-teknologier anvendes allerede i dag inden for en række områder – fx i sagsbehandling, hvor automatisering kan frigive tid til borgernær service. Samtidig åbner teknologien muligheder for mere tilgængelig og inkluderende kommunikation med borgerne – fx via flersprogede eller tilgængelighedstilpassede digitale løsninger.

Den globale udvikling på AI-området går meget hurtigt, og de nuværende tilgængelige sprogmodeller er i stigende grad præget af virksomheder udenfor EU og formodes trænet på data indsamlet uden hensyn til ophavsretslige forhold. I lyset af en tiltagende geopolitisk usikkerhed og øget fokus på digital suverænitet vurderer både kommunernes It- og Digitaliseringschefer og Bestyrelsen i DSD et stigende behov for at der bliver udviklet et dansk alternativ til de internationale sprogmodeller med udgangspunkt i dansk lovgivning, værdier, sprogbrug og data.

Den 22. maj 2025 tiltrådte DSD's Bestyrelse en indstilling fra kredsen af It- og digitaliseringschefer om, at medlemskommunerne koordineret melder sig ind i Dansk Sprogmodel Konsortium (DSK).

Formålet med kommunernes deltagelse i arbejdet er at sikre, at den fremtidige sprogmodel udvikles med udgangspunkt i den offentlige sektors behov og i et fællesskab, hvor kommunale perspektiver og anvendelser tænkes ind fra starten. En lokal dansk sprogmodel kan på sigt understøtte en lang række kommunale opgaver, sikre bedre databeskyttelse og mindske afhængigheden af udenlandske, kommercielle løsninger – alt sammen med henblik på at sikre en ansvarlig, effektiv og demokratisk digital udvikling.

Dansk Sprogmodel Konsortium (DSK) er etableret for at indsamle data og use-cases til træning af danske sprogmodeller. DSK er et non-profit samarbejde mellem danske virksomheder, organisationer og akademiske institutioner, stiftet af IBM Danmark, Dansk Erhverv og Alexandra Instituttet. Sammen med Danish Foundation Models udvikler DSK open-source danske sprogmodeller, trænet på danske data, til at understøtte danske brugsscenarier. Målet er at sikre høj kvalitet, relevans og tilgængelighed for alle – fra små startups til store offentlige institutioner.

Ved medlemskab tilslutter kommunen sig Dansk Sprogmodel Konsortiums principper:

- **Åbne og gratis:** De udviklede danske sprogmodeller skal være open source og derfor til enhver tid være fri og gratis tilgængelige for alle, og de kan anvendes kommercielt.
- **Overholde lovgivning:** De anvendte data og udviklede sprogmodeller skal til enhver tid overholde dansk lov og EU-lovgivning, herunder General Data Protection Regulation (GDPR) og AI-forordningen.
- **Data:** Modellerne skal trænes på^o datasæt, som er godkendt til formålet af opretshaverne. Data skal filtreres for personinformation, inden de må bruges til træning af modellerne. Data må ikke forlade EU.
- **Transparens og etik:** Der skal være transparens i forhold til datakilder og modeltræning, samt sikkerhed for at danske værdier og etik er indarbejdet.
- **Sikkerhed:** Der implementeres robuste sikkerhedsprotokoller, der beskytter data og modellerne mod potentielle sårbarheder, samt sikrer, at data kun anvendes til udvikling af danske sprogmodeller.

Et medlemskab i Dansk Sprogmodel Konsortium betyder ligeledes, at kommunerne forpligter sig på at:

- **Offentlighed:** At promovere initiativet og indvilge i at offentliggøre deres deltagelse.
- **Use-cases:** At dele deres relevante use-cases i Konsortiet med henblik på modellens fortsatte udvikling. Derudover opfordres medlemmerne til at dele use-cases i offentligheden for at inspirere til udbredelse af modellernes anvendelse.
- **Data adgang:** At dele datasæt løbende med Danish Foundation Models, som kan anvendes til at træne danske modeller på.
- **Tilslutning til principper:** At erklære sig enige i, at principperne for udvikling af de danske sprogmodeller også er et fundament for en ansvarlig implementering og anvendelse af kunstig intelligens.

Ved denne sag orienteres Kommunalbestyrelsen om Albertslund Kommunes deltagelse i DSK.

Deltagelsen skal ses i sammenhæng med udmøntning af 7.1 om Automatisering og AI i Albertslund Kommune.

Økonomi

Medlemskab er gratis, men der forventes et begrænset tidsforbrug for enkelte medarbejdere ifm. identificering, rensning og deling af data og use-cases.

Beslutning

Tiltrådte indstillingen.

Paw Østergaard Jensen (A) og Zohair Ali (B) deltog ikke på mødet.